

Sreda, 8. junij 2011

Sedmi okvirni program za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitev

P7_TA(2011)0256

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. junija 2011 o vmesnem pregledu sedmega okvirnega programa Evropske unije za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitevne dejavnosti (2011/2043(INI))

(2012/C 380 E/03)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), zlasti členov o raziskavah,
- ob upoštevanju Sklepa št. 1982/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti (z začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe preimenevane v Evropsko unijo) za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitevne dejavnosti (2007–2013) ⁽¹⁾,
- zlasti ob upoštevanju člena 7 zgoraj navedenega sklepa v zvezi s spremljanjem, oceno in pregledom sedmega okvirnega programa,
- ob upoštevanju člena 182(2) PDEU v zvezi s prilagoditvijo okvirnega programa glede na spremenjene okoliščine,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 9. februarja 2011 z naslovom "Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Odziv na poročilo strokovne skupine o vmesni oceni Sedmega okvirnega programa za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitevne dejavnosti ter na poročilo strokovne skupine o vmesni oceni Sklada za financiranje na osnovi delitve tveganja" (KOM(2011)0052),
- ob upoštevanju sklepov 3074. zasedanja Sveta Evropske unije za konkurenčnost (notranji trg, industrija, raziskave in veselje) z dne 9. marca 2011 o vmesni oceni sedmega okvirnega programa za raziskave, skupaj s skladom za financiranje na osnovi delitve tveganja,
- ob upoštevanju končnega poročila strokovne skupine o vmesni oceni sedmega okvirnega programa z dne 12. novembra 2010,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. novembra 2010 o poenostavitvi izvajanja raziskovalnih okvirnih programov ⁽²⁾,
- ob upoštevanju končnega poročila strokovne skupine o oceni programov za raziskave in tehnološki razvoj v okviru šestega okvirnega programa 2002–2006" iz februarja 2009,
- ob upoštevanju poročila strokovne skupine o pregledu struktur in mehanizmov Evropskega raziskovalnega sveta (ang. *Towards a world class Frontier research Organisation - Review of the European Research Council's Structures and Mechanisms*) z dne 23. julija 2009,
- ob upoštevanju poročila neodvisne strokovne skupine o vmesni oceni sklada za financiranje na osnovi delitve tveganja (ang. *Mid-Term Evaluation of the Risk-Sharing Financial Facility*) z dne 31. julija 2010,

⁽¹⁾ UL L 412, 30.12.2006, str. 1.⁽²⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0401.

Sreda, 8. junij 2011

- ob upoštevanju poročila strokovne skupine o prvi vmesni oceni skupnega podjetja za pobudo za inovativna zdravila (ang. *First Interim Evaluation of the Innovative Medicines Initiative Joint Undertaking*) z dne 20. decembra 2010,
 - ob upoštevanju poročila strokovne skupine o prvi vmesni oceni skupnih tehnoloških pobud Artemis in Eniac (ang. *First Interim Evaluation of the ARTEMIS and ENIAC Joint Technology Initiatives*) z dne 30. julija 2010,
 - ob upoštevanju poročila neodvisne strokovne skupine o prvi vmesni oceni skupnega programa o podpori iz okolja pri samostojnem življenju (ang. *Interim Evaluation of the Ambient Assisted Living Joint Programme*) iz decembra 2010,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij o poenostavitvi izvajanja raziskovalnih okvirnih programov, sprejetega na njegovem plenarnem zasedanju 27. in 28. januarja 2011,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2010 o uresničevanju sinergij med sredstvi za raziskave in inovacije iz Uredbe (ES) št. 1080/2006 o Evropskem skladu za regionalni razvoj ter sedmim okvirnim programom za raziskave in razvoj v mestih in regijah ter državah članicah in Uniji ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 9/2007 z dne 22. novembra 2007 o ocenjevanju okvirnih programov EU za raziskave in tehnološki razvoj in o tem, ali je mogoče pristop Komisije izboljšati,
 - ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 8/2009 z naslovom "Mreže odličnosti in integrirani projekti v raziskovalni politiki Skupnosti: ali so dosegli svoje cilje?",
 - ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 2/2010 z naslovom "Uspešnost podpornih shem za načrtovalne študije in izgradnjo novih infrastruktur v okviru šestega okvirnega programa za raziskave",
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o poenostavitvi izvajanja raziskovalnih okvirnih programov z dne 15. septembra 2010,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter mnenja Odbora za proračun (A7-0160/2011),
- A. ker je sedmi okvirni program Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti najobsežnejši instrument za podpiranje raziskav na svetovni ravni in glavno orodje raziskovalne politike Evropske unije,
- B. ker je treba omogočiti spremembe, ki izhajajo iz vmesnega pregleda sedmega okvirnega programa, zaradi številnih sprememb, ki so se zgodile po pogajanjih in sprejetju tega programa leta 2006 (nove institucije, novi politični organi, gospodarska kriza), vendar tudi zaradi obsega finančnih sredstev, ki bodo še na voljo do konca okvirnega programa,
- C. ker Lizbonska pogodba uvaja evropski raziskovalni prostor kot posebno sredstvo evropske politike,
- D. ker so v strategiji Evropa 2020 raziskave in inovacije osrednji element pametne, trajnostne in vključujoče rasti,
- E. ker je raziskovanje pretvarjanje ekonomske moči v znanje, medtem ko so inovacije obraten proces, kjer se znanje pretvarja v ekonomsko moč,

⁽¹⁾ UL C 161 E, 31.5.2011, str. 104.

Sreda, 8. junij 2011

- F. ker morajo EU in države članice najti načine, da se skupaj odzovejo na največje družbene, gospodarske, okoljske, demografske in etične izzive, s katerimi se srečujejo evropski narodi, kot so staranje prebivalstva, zdravje, preskrba s hrano, trajnostni razvoj, veliki okoljski izzivi itd., in ker morajo predlagane rešitve posameznike spodbuditi, da prevzamejo večjo odgovornost za svoja dejanja,
- G. ker so naložbe v raziskave, razvoj in inovacije najboljši možni dolgoročni odgovor na sedanjo gospodarsko in finančno krizo, saj omogočajo EU, da bo kot na znanju temelječa družba postala konkurenčna na svetovni ravni,
- H. ker Evropa konkurira gospodarskim silam, kot so Kitajska, Indija, Brazilija, Avstralija, Združene države Amerike in Rusija, in ker naša sposobnost združevati in usklajevati prizadevanja, zlasti na raziskovalnem področju, med Evropsko unijo in državami članicami v zelo veliki meri določa našo gospodarsko konkurenčnost in torej možnosti za financiranje naših družbenih ambicij, spoštovanje naših zavez v zvezi z dobrim počutjem evropskih državljanov in varstvom okolja,
- I. ker so stroški raziskav in razvoja v Evropi v primerjavi z drugimi svetovnimi niski, med drugim zaradi pomanjkanja zasebnih naložb in ker okvirni pogoji niso prijazni inovacijam; ker privlačnost sedmega okvirnega programa za industrijski sektor in uporaba raziskav v korist gospodarstva nista v celoti dokazani; ker pa se poleg potrebe po finančnih sredstvih jasno kaže tudi potreba po boljšem usklajevanju in sofinanciranju med Unijo, državami članicami in regijami, ob polnem upoštevanju posebnosti in etičnih možnosti držav članic,
- J. ker le pri zelo majhnem deležu javnih naložb v raziskave, razvoj in inovacije poteka evropsko sodelovanje,
- K. ker so nujno potrebni boljši odnosi med akademskim okoljem, raziskovalno skupnostjo in industrijo, da se omogoči pretvorba rezultatov raziskav v proizvode in storitve, ki bodo zagotavljali gospodarsko rast in koristili vsej družbi,
- L. ker bi moral sedmi raziskovalni program temeljiti na enakih splošnih načelih kot evropski raziskovalni prostor,
- M. ker je bilo od 54,6 milijarde EUR, namenjene temu programu, 25,8 milijarde oziroma povprečno 6,5 milijarde na leto porabljene v prvih štirih letih (2007–2010) in ker je za zadnja tri leta (2011–2013) ostalo 28,8 milijarde oziroma povprečno 9,6 milijarde na leto,
- N. ker je obdobje 2011–2013 občutljivo obdobje, ki zahteva takojšnjo posebno pozornost glede dejavnikov konkurenčnosti in socialne kohezije, katerih ključni element so prav raziskave in inovacije,
- O. ker so glavne ovire sedmega okvirnega programa še vedno zapletenost upravnega vodenja, preobsežna birokracija, premajhna preglednost, neučinkovitost in neupravičene zamude, kar so močno odvrča raziskovalce, industrijo ter mala in srednja podjetja, od sodelovanja v tem programu, tako da bi morala biti ena od prednostnih nalog velik premik pri poenostavljanju,
- P. ker je cilj 40-odstotne udeležbe raziskovalk v sedmem okvirnem programu ambiciozen in pravi cilj; ker je trenutni delež raziskovalk v raziskovalnih projektih sedmega okvirnega programa borih 25,5 %, 1. pozdravlja kakovost poročil strokovnih skupin o vmesni oceni sedmega okvirnega programa in sklada za financiranje na osnovi delitve tveganja, ki vsebuje oceno o kakovosti dejavnosti, izvajanju in doseženih rezultatih, in to kljub le splošnim pooblastilom, ki so jih imele strokovne skupine; vseeno poudarja, da ocena ni pokrila vseh dejavnosti držav članic in Unije;

Sreda, 8. junij 2011

2. ne razume zamude Komisije, ki je sporočilo objavila šele 9. februarja 2011, čeprav bi ga morala objaviti najpozneje leta 2010, in izraža razočaranje zaradi pomanjkljivosti tega sporočila z vidika sedanjih izzivov, zlasti sedanje gospodarske krize, sredstev, ki jih je še treba porabiti v okviru sedmega okvirnega programa, itd.;
3. poziva Komisijo, naj poskrbi za nadaljnje ukrepanje zlasti v zvezi z desetimi posebnimi priporočili strokovne skupine;
4. poudarja, da so sklepi vmesne ocene relativni, saj večina sredstev sedmega okvirnega programa še ni bila dodeljena, ker se začetni projekti še vedno izvajajo, drugi projekti, financirani v okviru sedmega okvirnega programa, pa se bodo izvajali še po njegovem izteku;

Rezultati sedmega okvirnega programa

5. meni, da rezultati, ki jih je dosegel sedmi okvirni program, izkazujejo evropsko dodano vrednost na področju raziskav in razvoja, čeprav Evropa še vedno zaostaja za ZDA in izgublja prednost, ki jo je imela pred gospodarstvi v vzponu; vseeno pa poziva Komisijo, naj pospeši svoja prizadevanja pri posredovanju uspešnih rezultatov državam članicam, znanstveni srenji in evropskim državljanom;
6. obžaluje, da ni metode za ocenjevanje, koliko so projekti, financirani iz sedmega okvirnega programa, pripomogli k napredku znanstvenega znanja;
7. poziva Komisijo in države članice, naj povečajo svoja komunikacijska prizadevanja v zvezi s 7OP (tudi z uporabo novih tehnologij, na primer pametnih raziskovalnih informacijskih storitev), z lažjim dostopom do informacij o udeležbi, z objavo prihodnjih raziskovalnih izzivov in razširjanjem rezultatov raziskav; podpira pobude Komisije, ki spodbujajo odprt dostop do rezultatov javno financiranih raziskav, kjer je to ustrezno in izvedljivo glede na pravice intelektualne lastnine;
8. pozdravlja stopnjo udeležbe in odličnosti pri izbiri projektov; vendar obžaluje, da uspešnost tega programa na splošno ostaja precej majhna in da utegne biti celo odvrtačen, zlasti za mala in srednja podjetja, ki imajo pomembno vlogo pri pretvorbi rezultatov raziskav v proizvode in storitve; meni, da bi to lahko izboljšali s poenostavitvijo upravnih in finančnih pravil, pa tudi projektov in postopkov, tako da bi bolje ustrezali potrebam malih in srednjih podjetij;
9. ugotavlja, da se je zaradi množenja obravnavanih ciljev in tem ter razvejanosti instrumentov povečala obseg sedmega okvirnega programa, zmanjšala pa njegovo zmožnost, da koristi natančno določenemu evropskemu cilju;
10. odobrava okrepitev posebnega programa za sodelovanje, ki zaradi aktualnih znanstvenih in tehnoloških izzivov ostaja pomemben; poudarja njegovo vlogo pri razvoju kritične mase na področju raziskav, razvoja in inovacij, ki je na nacionalni oziroma regionalni ravni ni mogoče doseči na tak način, saj tako dokazuje evropsko dodano vrednost; meni, da morajo skupne čeznacionalne raziskave ostati prednostna naloga; priporoča izvajanje sheme "prihodnjih in nastajajočih tehnologij" ter razširitev načrtov na vsa tematska področja; zahteva večjo prožnost pri določanju glavnih tem, pragov in zgornjih meja za financiranje, pri čemer bi razlikovali med velikimi in malimi projekti; poudarja, da je sedanji program sodelovanja preozek, teme pa so pogosto preveč podrobne, da bi lahko odgovorile na velike družbene izzive; priporoča, naj se v naslednjem okvirnem programu predvidijo razpisi s širšim tematskim okvirom;
11. poudarja, da bo širši interdisciplinarni pristop potreben tudi za učinkovito spoprijemanje z vse večjimi družbenimi izzivi; poudarja, da imajo družbene in humanistične vede pomembno vlogo pri reševanju velikih izzivov, s katerimi se sooča EU; obžaluje, da je zaradi zelo posebnih in ozkih razpisov v poglavju Sodelovanje o družbeno-ekonomskih znanostih in humanističnih vedah zelo težko začeti nove in inovativne raziskave na tem področju;
12. predlaga, naj se za uresničevanje ciljev strategije EU 2020 raziskave, ki se podpirajo iz 7OP, usmerijo v reševanje najbolj žgočih izzivov EU v sektorjih, ki so opredeljeni v poglavju Sodelovanje: zdravje (vključno s kliničnimi raziskavami in medicinskimi tehnologijami), hrana in biotehnologija (tudi varnost hrane), informacijsko-komunikacijske tehnologije, energija (vključno z energetsko učinkovitostjo, pametnimi omrežji, obnovljivimi viri, zajemanjem in shranjevanjem ogljika, evropskim strateškim načrtom za energetsko tehnologijo (SET) in uporabo bioplina), okolje (vključno s podnebnimi spremembami, vodo, tlemi, lesom in gozdovi), trajnostni promet, družbeno-ekonomske in humanistične znanosti, vesolje in varnost;

Sreda, 8. junij 2011

13. predlaga okrepitev skupnih raziskav, na primer dejavnosti, ki se financirajo v posebnem programu Sodelovanje; poziva k možnosti oblikovanja manjših in srednje velikih projektov in partnerskih konzorcijev, ki bi omogočali učinkovito usklajevanje in hkrati okrepili znanstveno odličnost; poudarja, da mora pristop na podlagi skupnih raziskav ostati osrednji element okvirnega programa;

14. pozdravlja obetavne rezultate, ki jih je v poglavju Zamisli dosegel Evropski raziskovalni svet (ERC), in njegovo vlogo pri povečevanju razpoznavnosti in privlačnosti evropskih raziskav; obžaluje pomanjkljivo sodelovanje in udeležbo zasebnega sektorja v Evropskem raziskovalnem svetu; poziva Komisijo, naj poveča financiranje Evropskega raziskovalnega sveta (kar bi povečalo tudi njegovo uspešnost) ter naj oceni možnosti za nadaljnje izboljševanje njegovih struktur in mehanizmov, tudi tako, da bi postal neodvisen pravni subjekt, ki bo imel pristojnost za odločanje in bo neposredno odgovoren za svojo znanstveno strategijo in upravno vodenje, kar bi lahko uporabili tudi kot vodilo za večjo neodvisnost drugih agencij za financiranje raziskava, razvoja in inovacij; podpira večjo preglednost v postopku imenovanja znanstvenega sveta in pri sestavi odborov za pregled; priporoča, naj Evropski raziskovalni svet ohrani močno podporo posameznim odličnim znanstvenikom; poziva Evropski raziskovalni svet, naj ponudi tudi možnost podpore za skupinske projekte, vendar vedno pod pogojem, da se oblikujejo s postopki od spodaj navzgor;

15. podpira dejavnosti Marie Curie v poglavju Ljudje, ki so dragocene za poklicno pot raziskovalcev, zagotavljajo individualizirano raziskovanje od spodaj navzgor znotraj zelo raznovrstnih tem, odvrtačo beg možganov ter pripomorejo k večji privlačnosti raziskovalnih poklicev za obetajoče mlade raziskovalce iz Evrope in tretjih držav; glede na sorazmerno prevelik vpis priporoča, naj se program Marie Curie za mobilnost nadaljuje z razširjenimi viri okviru sedmega okvirnega programa, da bi okrepili možnosti za mobilnost raziskovalcev in doktorskih študentov (tako med akademsko sfero kot v zasebnem sektorju ali med državami članicami, na primer z uvedbo sheme raziskovalnih kuponov, kjer bi denar za raziskave sledil raziskovalcem; meni pa, da je mogoče v okviru dejavnosti Marie Curie številne ukrepe še poenostaviti; obžaluje, da se večina znanstvenega dela, opravljenega v EU, še vedno odvija v negotovih delovnih razmerah;

16. meni, da je treba za povečanje kadrovskega virov, ki se v Evropi ukvarjajo z raziskavami, poskrbeti, da bodo poklicne možnosti na tem področju privlačnejše, tako da se odpravijo upravne ovire ter priznajo zasluge ter čas usposabljanja in dela v katerem koli raziskovalnem centru; v ta namen spodbuja Komisijo in države članice, naj vzpostavijo skupen sistem za vrednotenje odličnosti in poklicne poti raziskovalcev ter uspešnosti posameznih univerz; ponovno poudarja, da je pomembno vlagati v izobraževanje, usposabljanje in razvoj znanj ter dopolniti povezave med izobraževanjem, raziskavami in inovacijami;

17. izraža dvom o raznovrstnosti ciljev v poglavju "Zmogljivosti" in težav, ki izhajajo iz tega, zlasti na področju mednarodnega sodelovanja in glede napredka v zvezi z veliko raziskovalno infrastrukturo (ESFRI); meni, da so močno potrebni ukrepi v prid malih in srednjih podjetij, zlasti inovativnih, in poziva Komisijo, naj ohrani te dejavnosti in z njimi povezani proračun, hkrati pa ukrepa za izboljšanje njihovega izvajanja; meni, da projekti "Infrastruktura", ERA-NET, ERA-NET+ in pobude, ki temeljijo na členu 185, izpolnjujejo svojo nalogo, namreč strukturirati evropski raziskovalni prostor;

18. priznava, da so skupne tehnološke pobude koristne za konkurenčnost evropske industrije; obžaluje, da prihaja do pravnih in upravnih ovir (pravna osebnost, finančni predpisi in v nekaterih primerih tudi intelektualna lastnina), ki lahko od sodelovanja odvrnejo številne pomembne akterje na področju raziskav ter mala in srednja podjetja; obžaluje razlike med vodstvenimi in pravnimi strukturami in visoke operativne stroške, povezane z zagonom skupnih tehnoloških pobud; poziva države članice, naj potem, ko podpišejo dogovor o sofinanciranju skupnih tehnoloških pobud, tudi izpolnijo svoje obveznosti; poziva Komisijo, naj poenostavi pravila in stopnje financiranja za podobne kategorije udeležencev v vseh skupnih tehnoloških pobudah na podlagi modela sedmega okvirnega programa, vključno z nacionalnim sofinanciranjem; prosi, da bi bil bolj vključen v politični nadzor nad temi instrumenti, zlasti za zagotovitev ustreznega ravnotežja glede sodelovanja in dejavnosti; poudarja, da te pobude ne bi smele povzročiti zunanjega izvajanja v okviru javnega financiranja in bi morale glede državne pomoči in predkonkurenčnosti ostati v pravnih okvirih;

Sreda, 8. junij 2011

19. poziva Komisijo, naj Parlamentu pošlje jasne in podrobne informacije o delovanju skupnih tehnoloških pobud ter pri tem za vsak primer posebej navede njihov pravni status, kdo sestavlja upravni odbor, in začete dejavnosti;

20. je seznanjen z bolj sistematično uporabo preveč odprtih razpisov za zbiranje predlogov (pristop od spodaj navzgor), s katerim naj bi zagotovili dolgoročne raziskovalne zmogljivosti; poudarja, da je treba vseeno ohraniti ravnovesje med obema pristopoma (od spodaj navzgor in od zgoraj navzdol), saj vsak ustreza posebnim potrebam; poudarja, da se je treba pri določanju raziskovalnih načrtov posvetovati in sodelovati z raziskovalci, industrijo in akterji civilne družbe;

21. meni, da je treba zlasti glede na strategijo 2020 in cilj "pametne rasti" določiti skupna raziskovalna področja med tistimi, ki obetajo največ z vidika konkretne uporabe, kar bo omogočilo visoko raven izmenjave v etičnem okviru; poudarja, da bi takšna področja lahko tvorila skupno raziskovalno platformo, ki bi jo financirala EU, podprta pa bi bila s skupnim omrežjem za izmenjavo podatkov, kar je treba obravnavati kot zelo pomemben prednostni interes;

22. obžaluje, da je financiranje raziskav v Evropi še vedno zelo razdrobljeno, številni viri financiranja iz držav članic in Skupnosti pa uporabljajo različne prednostne naloge, merila, opredelitve in postopke ocenjevanja, zaradi česar prihaja do nepotrebne zmede, napak in premajhne kritične mase; poziva Komisijo in Svet, naj na vrh svoje agende umestita vprašanja sodelovanja in usklajevanja med različnimi programi EU ter nacionalnimi programi; poziva Komisijo, naj izvede analizo za boljše usklajevanje evropskih in nacionalnih dejavnosti, vključno z morebitno uskladitvijo faz pri oblikovanju razpisov za zbiranje predlogov in ocenjevanju projektov, ter opredelitvijo nacionalnih pravil ali zakonov, ki ovirajo ali zapletajo finančno poslovanje mednarodnih projektov za sodelovanje v raziskavah; poziva, naj se razpisi za zbiranje predlogov, skupaj s tistimi, ki bodo objavljeni julija 2011, pripravijo v dogovoru z državami članicami, da ne bi podvajali nacionalnih pobud, temveč jih dopolnjevali; ob tem meni, da bi bilo treba sistem ERA-Net okrepiti kot orodje za podporo odličnosti in razvoju meril za kazalnike kakovosti, ki je osnova za usklajevanje med programi ali skupnimi podjetji; predlaga, naj sedmi okvirni program dopolni delovanje akterjev, ki upravljajo nacionalne programe, vključene v skupno načrtovanje, da bi okvirni programi za raziskave in razvoj prešli s sistema vodenja projektov na sistem upravljanja programov, ne da bi pri tem zanemarili upravljanje malih projektov; meni, da je treba za uspešno skupno načrtovanje programov izbirati projekte na osnovi odličnosti, kar bi moralo biti prikrojeno značilnostim posameznega sektorja, da je treba okrepiti vlogo Komisije, države članice pa bi morale spoštovati svoje finančne obveznosti; poziva, naj se zadnja tri leta sedmega okvirnega programa namenijo prispevanju k oblikovanju evropskega raziskovalnega prostora;

23. dvomi, da je velikokrat možno financirati samo eno ponudbo na razpis, kar pomeni tratenje sredstev, ki so bila vložena v pripravo in ocenjevanje odličnih predlogov, ter odrekanje financiranja nekaterim odličnim zamislim; poziva Komisijo, naj razmisli o možnem financiranju odličnih neizbranih raziskovalnih predlogov prek dodatnega raziskovalnega proračuna (ki bi dopolnjeval sredstva za raziskave), v katerega bi prispevale države članice, regionalni in strukturni skladi ter zasebni sektor;

24. poudarja pomen neposrednih dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča in njihov prispevek k trajnostnemu razvoju, konkurenčnosti, zaščiti in varnosti jedrske energije;

25. priznava pomen projekta črnomoških medsebojnih povezav za vzpostavitev regionalne raziskovalne in izobraževalne mreže v širši črnomoški regiji ter njeno povezavo s komunikacijsko mrežo visoke zmogljivosti in hitrosti za vse raziskovalce v Evropi (GEANT) ter poziva Komisijo, naj še naprej podpira raziskovalne projekte v črnomoški regiji, kot so HP-SEE, SEE-GRID, SCENE, CAREN in BSRN;

26. poziva Komisijo, naj v okviru sedmega okvirnega programa in prihodnjega finančnega okvira zagotovi ustrezno raven financiranja za raziskave in razvoj za storitve in aplikacije globalnega satelitskega navigacijskega sistema (GNSS);

Sreda, 8. junij 2011

27. poudarja, da mora raziskovanje v okviru sedmega okvirnega programa potekati skladno s temeljnimi pravicami, kot so zapisane v Evropski listini; zato odločno poziva Komisijo, naj takoj predloži vse ustrezne dokumente o projektu INDECT (raziskovalni projekt, financiran v okviru sedmega okvirnega programa, katerega cilj je razvitje samodejnega sistema za opazovanje, ki bo nenehno spremljal spletne strani, nadzorne kamere in posamezne računalniške sisteme) in določi jasen in natančen okvir za raziskovalni cilj, izvajanje in končne uporabnike tega projekta; poudarja, da projekt INDECT ne bi smel prejeti sredstev iz sedmega okvirnega programa, dokler se temeljito ne preučijo možni učinki za temeljne pravice;

Sodelovanje v sedmem okvirnem programu

28. poudarja, da ni videti, da bi bila stopnja udeležbe industrije večja v primerjavi s prejšnjimi okvirnimi programi, zlasti v delu "Sodelovanje"; zato poziva Komisijo, naj pripravi podrobno analizo zmogljivosti tega dela, da bi bolj vključila naložbe zasebnega sektorja;

29. meni, da bi morali postopki konkurenčnih razpisov za dodatne partnerje temeljiti na osnovni predpostavki, da imajo vključena podjetja in raziskovalci najbolj poglobljeno znanje o projektu in partnerju, ki ga najbolj potrebujejo, zato bi bilo bolje, če jih Komisija ne bi silila k uporabi prednostnih seznamov strokovnjakov za vrednotenje, ampak bi ocenila pisno obrazložitev izbire konzorcija;

30. pozdravlja rezultate sedmega okvirnega programa v korist malih in srednjih podjetij, kar zadeva cilj 15 %, določen v delu Sodelovanje, in program Eurostars; da bi še bolj olajšali sodelovanje malih in srednjih podjetij, poziva k objavljanju netematskih pozivov za ta podjetja, pri čemer bi pogosteje objavili poziv za zbiranje predlogov za specifične dejavnosti malih in srednjih podjetij (ali da bi imeli celo trajno odprto poziv), k nadaljnji poenostavitvi pravil (tudi pravil programa Eurostars) in k skrajšanju časa za podelitev nepovratnih sredstev; priporoča, naj se mala in srednja podjetja dejavneje vključijo v postopek izkoriščanja doseženih rezultatov;

31. meni, da je treba spodbuditi sodelovanje mladih znanstvenikov v projektnih skupinah v okviru dejavnosti skupnih raziskav industrije in znanstvenih organizacij; poziva, naj Komisija in države članice sprejmejo konkretne ukrepe za povečanje sodelovanja mladih raziskovalcev v okvirnih programih; poziva Komisijo, naj uporabi vmesni pregled sedmega okvirnega programa za spodbujanje zaposlovanja mladih znanstvenikov, in sicer s takšnim oblikovanjem pravil in načinov sodelovanja, da bo znaten del sredstev namenjen zaposlovanju mladih raziskovalcev;

32. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da nekatere države članice dokaj skromno sodelujejo v sedmem okvirnem programu, kar ne pripomore k teritorialni koheziji in uravnoteženemu razvoju v Evropi; meni, da bi boljše usklajevanje, povezanost in sinergija med sedmimi okvirnimi programom ter strukturnimi skladi in kohezij-skim skladom, pa tudi boljša izkoriščenost programa Ljudje lahko izboljšali udeležbo držav članic, ki so nezadostno zastopane; meni, da bi lahko vse države članice z uporabo strukturnih skladov za okrepitev raziskovalne infrastrukture in spodbujanjem gradnje zmogljivosti v raziskavah in inovacijah dosegle višjo raven odličnosti (pot k odličnosti); zato pozdravlja ustanovitev strokovne skupine o sinergijah, ki naj bi poiskala sinergije med sedmimi okvirnim programom, strukturnimi skladi in programom za konkurenčnost in inovacije; vendar poudarja, da je treba obvezno razlikovati med merili za sedmi okvirni program in strukturne sklade, saj bi moralo pri dodeljevanju sredstev prvega prevladati načelo odličnosti, da se zagotovi največja možna dodana vrednost raziskav, razvoja in inovacij v Evropi; opozarja, da je v kohezijemskem skladu za obdobje 2007–2013 namenjenih 86 milijard EUR za podporo inovacijam (25 % celotnega zneska), od česar je za osnovni raziskovalni in tehnološki razvoj predvidenih 50 milijard EUR, kar je enako celotnemu proračunu sedmega okvirnega programa; poudarja, da je pomembna ozemeljska razsežnost raziskav in razvoja, ko se pri oblikovanju politik upoštevajo posebne potrebe in zmožnosti posameznih ozemelj (pametna specializacija); zato meni, da je ključno vključevanje regionalnih in lokalnih organov v spodbujanje raziskav in inovacijskih zmogljivosti v posameznih regijah; priporoča, naj se sedanja neporabljena sredstva v proračunu EU do konca leta 2013 in načrtovana sredstva za obdobje 2014–2020 odločneje usmerijo v inovacije, znanost in raziskave, tako z vidika človeških virov kot razvoja in infrastrukture;

Sreda, 8. junij 2011

33. pozdravlja vztrajen, čeravno zadržan, napredek proti bolj uravnoteženi udeležbi spolov v sedmem okvirnem programu, saj je raznolikost pomembna za ustvarjalnost in inovacije; poudarja, da raziskovalke običajno delajo v manjših, manj profiliranih raziskovalnih projektih in nalogah in da se ženske očitno srečujejo z velikim problemom "steklenega stropa", zaradi česar je manj raziskovalk z višjim položajem, kar se kaže tudi tako, da je bilo za subvencije Evropskega raziskovalnega sveta za priznane raziskovalce izbranih le majhno število raziskovalk; se strinja, da je treba ukrepe za povečanje sodelovanja žensk okrepiti v vsem poteku projektov (zlasti glede prožnega delovnega časa, boljšega varstva otrok, zagotovljene socialne varnosti in dopusta za nego in varstvo otroka) ter da mora Komisija poživiti svoj pristop k spodbujanju znanstvenic in se usmeriti v spodbujanje držav članic, da premostijo razlike med spoloma; poudarja, da je treba cilj 40-odstotne udeležbe žensk v programskih in svetovalnih odborih premišljeno doseči; poziva Komisijo, naj oblikuje medsektorski odbor za spremljanje in svetovanje glede zastopanosti raziskovalk in naj oblikuje akcijski načrt za vprašanja spolov, kakor je bilo priporočeno v naknadni oceni šestega okvirnega programa; poziva univerze in ustanove EU, naj že v zgodnjih fazah izobraževanja promovirajo znanost kot zanimivo področje za oba spola, tako da raziskovalke postavijo za zgled;

34. poziva, naj se na regionalni ravni prizna pomembna vloga posredniških organizacij (kot so gospodarske zbornice, Evropska podjetniška mreža in regionalne inovacijske agencije) kot vezi med inovativnimi malimi in srednjimi podjetji v posameznih regijah in Komisijo;

35. meni, da je treba programe odpreti za mednarodne partnerje; poudarja, da bi morale biti osnovno načelo, da so vsi programi odprti za financiranje tudi tujih skupin (glede na posebne kompetence); zavrača zamisel, da bi bilo primerneje, da bi sodelujoče partnerje namesto raziskovalcev izbrala Komisija;

36. meni, da bi moral sedmi okvirni program potrditi svoje prednostne naloge na področju mednarodnega sodelovanja; meni, da je treba ciljne države in področja za dejavnosti mednarodnega sodelovanja izbirati v posvetovanju z državami članicami, da se zagotovi dopolnjevanje teh dejavnosti z vsemi udeleženi stranmi; vseeno ponovno potrjuje, da je treba pozornost nameniti sodelovanju z državami v razvoju;

Financiranje

37. meni, da je treba ohraniti vsaj tako raven financiranja sedmega okvirnega programa, ki bo verodostojna in potrebna, da bodo obravnavani veliki družbeni izzivi, in opominja, da so vlaganja v raziskave, razvoj in inovacije dolgoročna naložba in odločilni element za doseganje ciljev strategije EU 2020;

38. meni, da bi morala biti poraba sedmega okvirnega programa, pa tudi splošna raziskovalna usmeritev, kolikor mogoče skladna s splošnimi političnimi cilji strategije EU 2020; meni, da znanstveni napredek na področju velikih izzivov zahteva srednje- do dolgoročno dodelitev instrumentov financiranja, ki podpirajo tako temeljne raziskave kot sodelovanje z industrijo in drugimi zunanjimi partnerji;

39. poudarja, da ima raziskovalna infrastruktura odločilno vlogo ter da bi morala biti njen razvoj in financiranje (glede na seznam Evropskega strateškega foruma za raziskovalne infrastrukture) bolje usklajena in sofinancirana iz sedmega okvirnega programa, instrumentov EIB, strukturnih skladov ter nacionalnih in regionalnih politik; meni, da se je treba izogniti podvajanju raziskovalne infrastrukture v različnih državah članicah in da bi bilo treba okrepiti odprti dostop do raziskovalne infrastrukture na podlagi odličnosti; poziva k prizadevanjem za okrepljeno financiranje raziskovalnih infrastruktur v okviru sedmega okvirnega programa, zlasti tam, kjer obstajajo največje možnosti za dodano vrednost na evropski ravni;

Sreda, 8. junij 2011

40. meni, da bi morali upravičenci za financiranje raziskovalne infrastrukture jasno obrazložiti svojo vlogo in uporabo opreme, laboratorijev in raziskovalnega ali tehničnega osebja; zato meni, da je treba oblikovati sistem za spremljanje in nadzor, ki bi preverjal skladnost sporazumov;

41. poziva države članice in EU, naj spoštujejo svoje finančne obveznosti, vključno z obveznostmi za dejavnosti na podlagi členov 185 in 187, v okviru mednarodnih sporazumov na področju raziskav;

42. poziva Komisijo, naj glede na to, da cilj glede financiranja raziskav in tehnološkega razvoja za leto 2020 znaša 3 % BDP, in glede na to, da so raziskave in inovacije edino zanesljivo sredstvo za doseg okrevanja gospodarstva v EU, razmisli o možnosti, da bi za države članice določila vmesno zavezujočo minimalno raven financiranja raziskav in tehnološkega razvoja, ki bi do leta 2015 znašala okoli 1 % BDP;

Vloga inovacij

43. opaža krepitev inovacijske razsežnosti v prihodnjih delovnih programih; meni, da je treba zasnovati ukrepe, ki bodo omogočali čim boljši izkoristek in komercializacijo rezultatov raziskav, če naj raziskave in inovacije zares vplivajo na trg in družbo, in sicer tako, da bi obravnavali potencial komercializacije rezultatov raziskav v posebnih razpisih ali z ocenjevalnimi merili na posebnih področjih; poziva Komisijo, naj pred koncem sedmega okvirnega programa začne financirati predstavitvene in pilotne projekte ter projekte dokazovanja izvedljivosti in naj razmisli o sistemu financiranja, s katerim bi nagradila uspešne projekte in podprla njihov vstop na trg, s čimer bi dopolnila vnaprejšnje financiranje; ob tem tudi meni, da je potrebno tesno usklajevanje med sedmim okvirnim programom, strukturnimi skladi in programom za konkurenčnost in inovacije;

44. poudarja, da obstaja tveganje, da bomo zanemarili postopni prehod od temeljnih raziskav k uporabnim raziskavam in inovacijam, če bo struktura sedmega okvirnega programa razčlenjena na znanost zaradi znanosti, znanost za konkurenčnost in znanost za družbo; poudarja, da je treba preprečiti, da bi togost strukture preprečila uspešno izvajanje povezanih projektov;

45. meni, da bi sedmi in prihodnji osmi okvirni program morala več prispevati k razvoju industrije v Evropi, ter poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo uporabne raziskave;

46. čeprav se zaveda, da je sedmi okvirni program prvenstveno namenjen raziskavam in tehnološkemu razvoju, poudarja, da je pomembno zasnovati politike in programe EU tako, da bodo sinergije v vsej vrednostni verigi raziskav in razvoja (od raziskav in izobraževanja prek inovacij do ustvarjanja delovnih mest) čim bolje izkoriščene; meni, da je to edini način za uresničitev ciljev glede Unije inovacij in za pospešitev preobrazanja Evrope v družbo znanja; čeprav se veseli potekajočega razvijanja inovacijske preglednice, poziva k široki opredelitvi inovacij (ki bi zajela tudi netehnološke inovacije in inovacije na pobudo delavcev) in k razvoju učinkovitejših modelov, metod in orodij za merjenje in spodbujanje inovacij, tudi z javnimi razpisi, opredelitvijo standardov in finančnim inženiringom;

47. priznava, da evropske tehnološke platforme, skupne tehnološke pobude in javno-zasebna partnerstva prispevajo k večji udeležbi industrijskega sektorja, in poziva k njihovi uskladitvi v prihodnjih programih; poudarja, da je treba poskrbeti za ustrezna pravila glede sodelovanja (vključno s pravili o intelektualni lastnini) in stopenj financiranja (vključno s stopnjami financiranja posrednih stroškov) ter stremeti k nadaljnemu poenostavljanju, da se pritegne večje število malih in srednjih podjetij, javnih raziskovalnih inštitutov in malih raziskovalnih organizacij ter da se zagotovi boljše ravnovesje glede dostopa zainteresiranih strani in njihove udeležbe v skupnih tehnoloških pobudah in javno-zasebnih partnerstvih;

Sreda, 8. junij 2011

Spremljanje ukrepov za poenostavitev

48. izraža zaskrbljenost zaradi čezmernega upravnega bremena sedmega okvirnega programa; poudarja, da ukrepi za poenostavitev ne zahtevajo takojšnjega spreminjanja predpisov, upoštevajo pa preprostost, stabilnost, doslednost, pravno varnost, preglednost, odličnost in zaupanje, in poziva Komisijo, naj preuči nadaljnje tovrstne ukrepe, vključno s prispevkom vlagateljev v naravi, razmisli pa naj tudi o nadaljnji uskladitvi z izračunskimi in računovodskimi metodami, ki se uporabljajo v nacionalnih sistemih financiranja; poziva Komisijo, naj nujno ukrepa za znatno skrajšanje časa od vložitve zahtevka do izplačila, zmanjša birokratske postopke za pripravo, vlaganje in ocenjevanje projektov (tudi z uporabo portala EU za vlaganje zahtevkov po istovrstnem ameriškem modelu), zmanjša število rednih poročil o finančnem statusu in revizijskih dokumentov na obdobje poročanja, in naj skuša doseči boljše ravnotežje med tveganjem in nadzorom raziskav; poudarja, da bi kultura nenaklonjenosti tveganju v financiranju EU na področju raziskav onemogočala financiranje visoko tveganih zamisli z največjim potencialom za napredek, zato predlaga pristop z večjo sprejemljivostjo tveganj in neuspeha, ki bo temeljil na zaupanju, v nasprotju s pristopom, ki bi temeljil izključno na rezultatih, kar bi oviralo inovativne raziskave; priporoča poenostavljeno tolmačenje in nadaljnjo razjasnitev opredelitve upravičenih stroškov; podpira predlog o reviziji finančne uredbe, da bi poenostaviti postopke, in poziva k pregledu in/ali razširjeni razlagi kadrovske predpisov EU glede vprašanja osebne odgovornosti; poziva k natančnejšim, doslednejšim in preglednejšim revizijskim pravilom z manj naključnim vzorčenjem in stvarnejšimi merili, na primer izkušnjami udeležencev ter z zgodovino napak in skladnosti;

49. ponavlja, da je pomembno v sedanje upravljanje sedmega okvirnega programa takoj uvesti postopkovne, upravne in finančne ukrepe za poenostavitev, kot so bili opredeljeni v resoluciji Parlamenta z dne 11. novembra 2010; pozdravlja sklep Komisije z dne 24. januarja 2011, ki uvaja tri ukrepe za poenostavitev, ter oblikovanje enotnega instrumenta za registracijo; poziva Komisijo, naj te ukrepe hitro in poenoteno izvede in naj preuči, kjer so tovrstni ukrepi še mogoči; obžaluje velike težave glede razlage in pravno negotovost udeležencev sedmega okvirnega programa in znova izraža željo, da bi se potekajoči sodni postopki med Komisijo in upravičenci vseh okvirnih programov rešili hitro in ob spoštovanju načela odgovornega upravljanja javnih sredstev; poziva Komisijo, naj upravičencem med projektom ali po njem omogoči posvetovanje z odborom za raziskovalna vprašanja, da se pojasnijo vprašanja glede izračuna stroškov, pravil za sodelovanje in revizije, vključno z naknadnimi revizijami; poudarja, da je treba ohraniti vse, kar deluje, in spremeniti le tista pravila, ki jih je treba prilagoditi;

50. poziva k sprejetju ukrepov za skrajšanje časa do dodelitve sredstev, ki bi v letu 2011 za nekaj odstotkov izboljšali delež subvencij, ki so odobrene v manj kot osmih mesecih, kasneje pa še delež tistih, ki so odobrene v manj kot šestih mesecih;

51. pozdravlja priporočila za skrajšanje trajanja postopka javnega razpisa in poziva k oceni obstoječih instrumentov, preden bi v sedmem okvirnem programu oblikovali morebitne nove instrumente;

52. predlaga, naj Komisija pomaga javnim organom izboljšati sisteme upravljanja z izvajanjem ocenjevanja brez finančnih posledic, ki bi te organe spodbudil k sprejetju številnih ukrepov za boljše vodenje projektov in k njihovi izvedbi do določenega roka, ki bi bil krajši od enega leta;

Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja

53. meni, da je imel sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja (RSFF) tako s kvalitativnega kot kvantitativnega vidika odločilno vlogo vzvoda pri povečanju naložb v raziskave, razvoj in inovacije med krizo, ko bančni sektor ni mogel več opravljati te naloge, saj je v prvih letih sklenil posojila v višini 8 milijard EUR, ki so ustvarila naložbe v višini več kot 20 milijard EUR;

Sreda, 8. junij 2011

54. vseeno izraža zaskrbljenost zaradi nezadostnih sredstev, dodeljenih raziskovalnim infrastrukturam, univerzam in raziskovalnim institucijam ter malim in srednjim podjetjem, zlasti inovativnim, ter zaradi znanega geografskega in sektorskega neravnovesja pri dodeljenih posojilih; zato podpira konkretna priporočila strokovne skupine za izboljšanje udeležbe nekaterih ciljnih skupin, ki niso zadostno zastopane, in odobrava sklepe Evropskega sveta z dne 4. februarja 2011, zlasti poziv, naj se preučijo vsi možni ukrepi za ovrednotenje pravic intelektualne lastnine na evropski ravni, predvsem zato, da bi malim in srednjim podjetjem olajšali dostop do trga znanja;

55. izraža obžalovanje, da projekti sklada za financiranje na osnovi delitve tveganja potekajo le v 18 državah članicah in dveh povezanih državah, da pa so univerze/raziskovalni organi in raziskovalne ustanove zaenkrat premalo zastopane; poziva Komisijo, naj oceni razloge, zakaj drugih devet držav članic EU ne uporablja te nove možnosti, za katero se je izkazalo, da odločilno prispeva k povečanju sredstev za raziskave, razvoj in inovacije, ter naj zagotovi sodelovanje vseh zadevnih držav;

56. poziva Komisijo in države članice, naj premislijo o obveščanju glede razpoložljivih posojil sklada za financiranje na osnovi delitve tveganja na ravni držav članic in zagotovijo, da bodo imeli potencialni udeleženci dovolj informacij in pomoči za dostop do teh posojil, zlasti v državah članicah, katerih valuta ni evro;

57. priporoča, naj se uporaba tega inovativnega finančnega instrumenta nadaljuje in okrepi v sedmem okvirnem programu ter v prihodnosti v osmem, saj izboljšuje dostop do finančnih sredstev in spodbuja zasebne naložbe; poudarja, da je treba zagotoviti, da bodo ti finančni instrumenti primerni za mala in srednja podjetja;

Splošni sklep in prihodnja usmeritev

58. poziva, naj se pri izvajanju sedmega okvirnega programa upoštevajo različne posledice gospodarske krize v posameznih državah članicah v zadnjih letih programa (2011–2013) glede na obsežna sredstva (28,8 milijarde EUR za tri leta), katerih porabo je še treba načrtovati, cilje, ki jih je treba doseči za EU 2020, ter pripravo za evropski raziskovalni prostor in Unijo inovacij; poziva zlasti k uskladitvi programskih ciljev sedmega okvirnega programa s strategijami EU glede učinkovite rabe virov in surovin ter digitalne agende;

59. meni, da preostalih sredstev ne bi smeli preusmerjati iz raziskav in jih uporabljati za druge programe ali instrumente, ki ne spadajo v raziskovalni ali inovacijski sektor ali med cilje in področje uporabe sedmega okvirnega programa;

60. poudarja, da je treba okrepiti, spodbuditi in zagotoviti financiranje za raziskave, inovacije in razvoj v EU, in sicer z znatnim povečanjem zadevnih odhodkov po letu 2013; meni, da mora to povečanje financiranja, idealno gledano, podvojitev proračuna, podpirati trajnostno rast in konkurenco na podlagi odličnosti; poudarja, da mora biti to povečanje sredstev povezano z bolj ciljno naravnanim in v uspešnost usmerjenim pristopom ter s korenito poenostavitvijo postopkov financiranja; podpira nadaljnje sodelovanje med različnimi programi EU za raziskave, razvoj in inovacije, na primer pod naslovom Skupni strateški okvir za raziskave in inovacije; meni, da bo za vse udeležene strani pomembno doseči kontinuiteto prihodnjega programa;

61. poudarja, da je pomembno upoštevati ocene doseženih rezultatov na vseh področjih, ki so opredeljena kot politične prednostne naloge za financiranje, in njihovo učinkovitost, da se izboljša ocena prihodnjih programov;

*

* *

62. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter državam članicam.